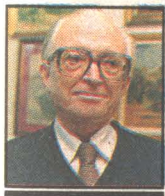

EL DAVANTAL DE PERE CALDERS

Hi ha a les altes esferes un neguit recaptador terrible. I es comprèn: les despeses són moltes i hi ha tot de caps que es trenquen per veure d'on podran sortir les misses. Per molt que maldin, per molt que forcin la imaginació, sempre arriben a la conclusió que la manera més senzilla al seu abast és espremer la ciutadania.

L'ofensiva fiscal compta amb la poderosa ajuda de tècniques modernes. De fa temps ens amenacen amb sistemes informàtics que se'ns ficaran a cada casa i no deixaran cap intimitat per verda. Ens han fet conèixer l'existència d'un monstre en el tractament automatitzat de dades, l'ordinador Rita, que es troba al servei de les autoritats d'Hisenda. El director de l'Institut d'Estudis Fiscals ha fet públic que, a base d'un costós sistema d'encreuament de dades, l'ordinador Rita ha descobert més de 190.000 casos de frau fiscal. S'anuncia una onada d'inspectors d'Hisenda per al pròxim mes de gener i, en general, no es considera una bona notícia.

I, amb tot això, qui és el o la Rita? Es tracta d'unes sigles? És una brometa hispànica que utilitza un nom amb reminiscències populars? Ignoro si encara es fa servir una expressió que havia estat molt utilitzada: quan

Guerra de màquines

algú planejava despeses sense tenir els diners indispensables, es deia que "ja ho pagarà Rita". Prego que se'm permeti la simplificació, perquè Rita s'aplicava (s'aplica, encara?) a diverses variants col·loquials.

Si fos allò que he dit pel que fa a l'humor nacional-estatal, Rita ens podria ésser presentada com una venjadora implacable. Després de fer-se càrrec, durant anys i anys, dels compromisos dels altres, ara s'alçaria amb posat acusador, plena de circuits integrats, de llumetes i de pantalles, tot assenyalant amb dits electrònics els veritables morosos.

La qüestió és aclarir si ens trobem a les portes d'una guerra d'ordinadors. Tal com van les coses, qui sap si les associacions de consumidors, de contribuents, de possibles lligues d'electors, de probables unions de ciutadans, no se sentiran empeses a coalitzar-se per adquirir un ordinador tan potent com Rita, però amb un programa oposat, que pogués organitzar un sistema d'encreuaments informàtics encaminat a fer evident que no tot consisteix a recaptar, sinó que és tant o més recomanable admi-

nistrar rectament, tot evitant malversaments escandalosos. És una utopia. Però té una força engrescadora...

En l'ofensiva fiscal anunciada, sembla que hi ha el projecte de restablir l'IVA per a determinades professions liberals, entre elles la d'escriptor. Si això es porta a terme, cal esperar que no ens obligaran a fer d'empleats d'Hisenda sense sou, com la vegada anterior. Els escriptors rebíem, a cada pagament que ens efectuaven, una quantitat que corresponia a l'IVA, amb el ben entès que no era nostra. N'havíem de portar els comptes amb unes llibretes especials i fer-ne unes liquidacions a Hisenda, amb exactitud i puntualitat. Els retards o les fallades comptables eren sancionades per l'administració. Confio, sense excessiva confiança, que si es repeteix l'intent els escriptors no serem obligats a fer de mossos sense soldada.

Deixant això de banda, la idea d'una batalla entre sistemes informàtics amb programes oposats em sembla francament seductora. Pensar que algú, alguna cosa, tinguéssim Rita a ratlla porta una rialleta sedant a flor de llavis.

Pere Calders